

THIRD ARHEOINVEST CONGRESS - Interdisciplinary Research in Archeology

<http://arheoinvestcongress.uaic.ro>

Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" IAȘI, 06-08 Iunie 2013

Analiza arheozoologica a unui eșantion din asezarea de la Niculitel (cultura Babadag)

Stanc S.¹, Radu V.²

¹ Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Biologie, Platforma
ARHEOINVEST, Bd. Carol I, 20A, 700505, Iași, România,
simina_stanc@yahoo.com

² Muzeul Național de Istorie a României, București, România,
valipeste@yahoo.com

Studiul a fost realizat în cadrul unui grant al ANCS,
CNCS – UEFISCDI, PN-II-RU-TE-2011-3-0146.

În perioada iunie-septembrie 2000, cu ocazia lucrărilor de instalare a unei conducte de gaz metan care a traversat Dobrogea, s-au reluat săpăturile de salvare în așezarea de tip Babadag de la Niculițel – Cornet. Așezarea este situată la circa 5 km N-NV de comuna Niculițel, pe o terasă de pe malul sudic al lacului Gorgonel. Cercetările arheologice au cuprins o suprafață de aproximativ 2000 mp, secțiunile fiind trasate de o parte și de alta a conductei.

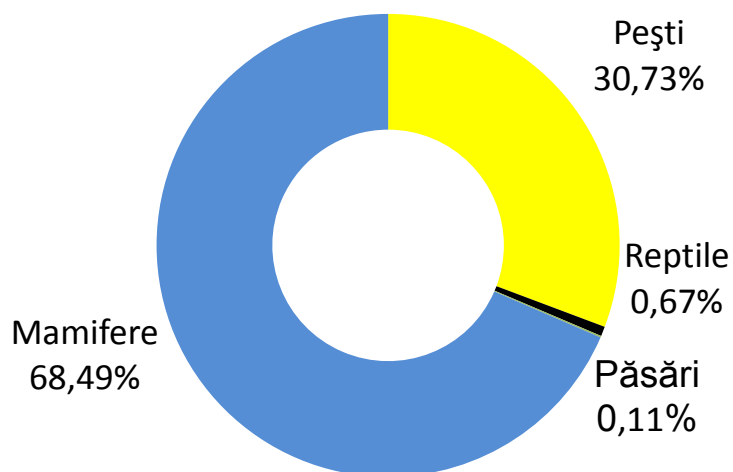

Stratigrafia așezării constă în două niveluri de locuire, cel superior aparține epocii romane, iar cel inferior culturii Babadag, materialul arheologic putând fi încadrat în cele trei faze ale culturii Babadag (a doua jumătate a secolului XI și începutul secolului VII î.Cr.).

Resturile faunistice analizate provin din campaniile arheologice derulate în anii 1988 și 2000. Eșantionul analizat cuprinde 902 resturi, dintre care patru provin de la om (*Homo sapiens*).

Resturile identificate aparțin la patru grupe taxonomice: pești, reptile, păsări și mamifere.

Proporția cea mai mare în cadrul eșantionului o au oasele de mamifere, de la care provin 615 resturi, dintre acestea fiind identificate până la nivel de specie 397.

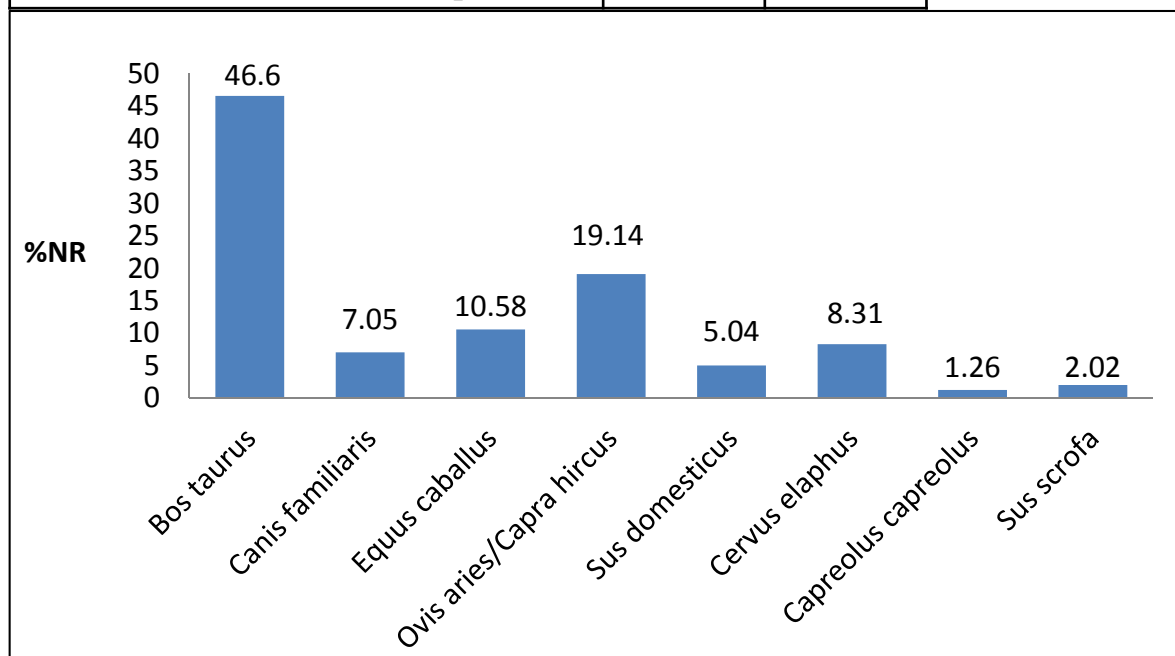
Grup taxonomic	NR
Pești	276
Reptile	6
Păsări	1
Mamifere	615
Total eșantion	898
<i>Homo sapiens</i>	4

Grupe faunistice identificate în eșantion.

Specie	NR	%
<i>Bos taurus</i>	185	46,6
<i>Canis familiaris</i>	28	7,05
<i>Equus caballus</i>	42	10,58
<i>Ovis aries/Capra hircus</i>	76	19,14
<i>Sus domesticus</i>	20	5,04
Total mamifere domestice	351	88,41
<i>Cervus elaphus</i>	33	8,31
<i>Capreolus capreolus</i>	5	1,26
<i>Sus scrofa</i>	8	2,02
Total mamifere salbatice	46	11,59
Total mamifere identificate specific	397	100

Cuantificare resturilor de mamifere identificate în eșantion (NR).

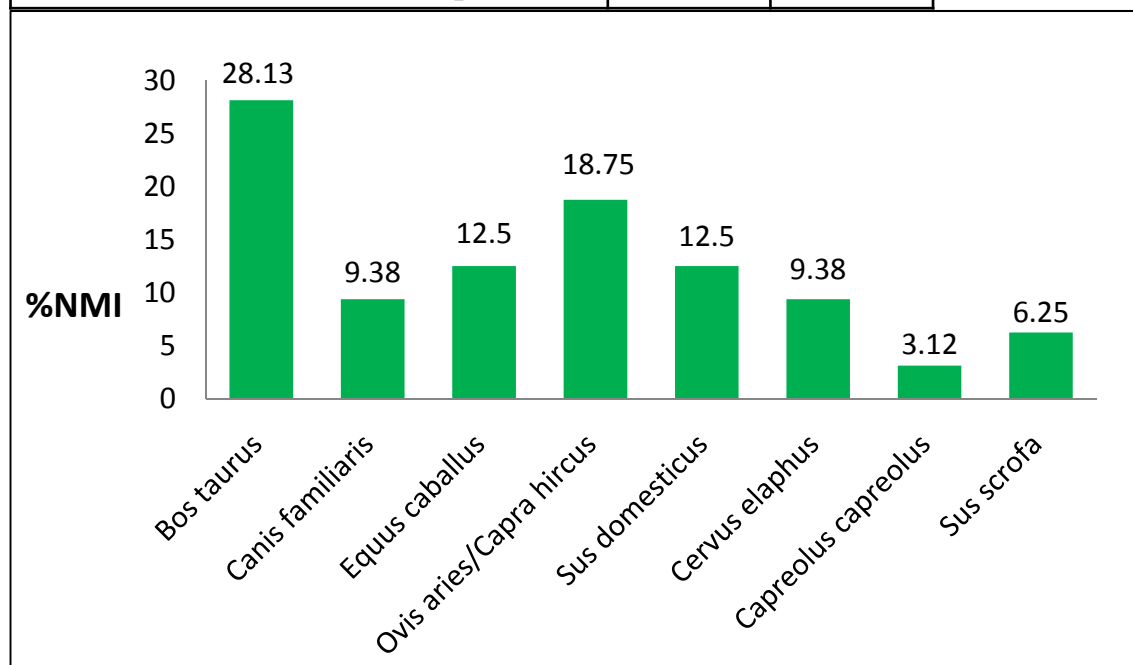
Speciile de **mamifere domestice** identificate sunt: vita domestică (*Bos taurus*), oaia (*Ovis aries*), capra (*Capra hircus*), calul (*Equus caballus*), porcul (*Sus domesticus*).

Specie	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	9	28,13
<i>Canis familiaris</i>	3	9,38
<i>Equus caballus</i>	4	12,5
<i>Ovis aries/Capra hircus</i>	6	18,75
<i>Sus domesticus</i>	4	12,5
Total mamifere domestice	26	81,25
<i>Cervus elaphus</i>	3	9,38
<i>Capreolus capreolus</i>	1	3,12
<i>Sus scrofa</i>	2	6,25
Total mamifere salbatice	6	18,75
Total mamifere identificate specific	32	100

Cuantificare resturilor de mamifere identificate în eșantion (MNI).

Speciile de **mamifere sălbatice** identificate sunt:
 cerb (*Cervus elaphus*),
 mistreț (*Sus scrofa*)
 căprior (*Capreolus capreolus*).

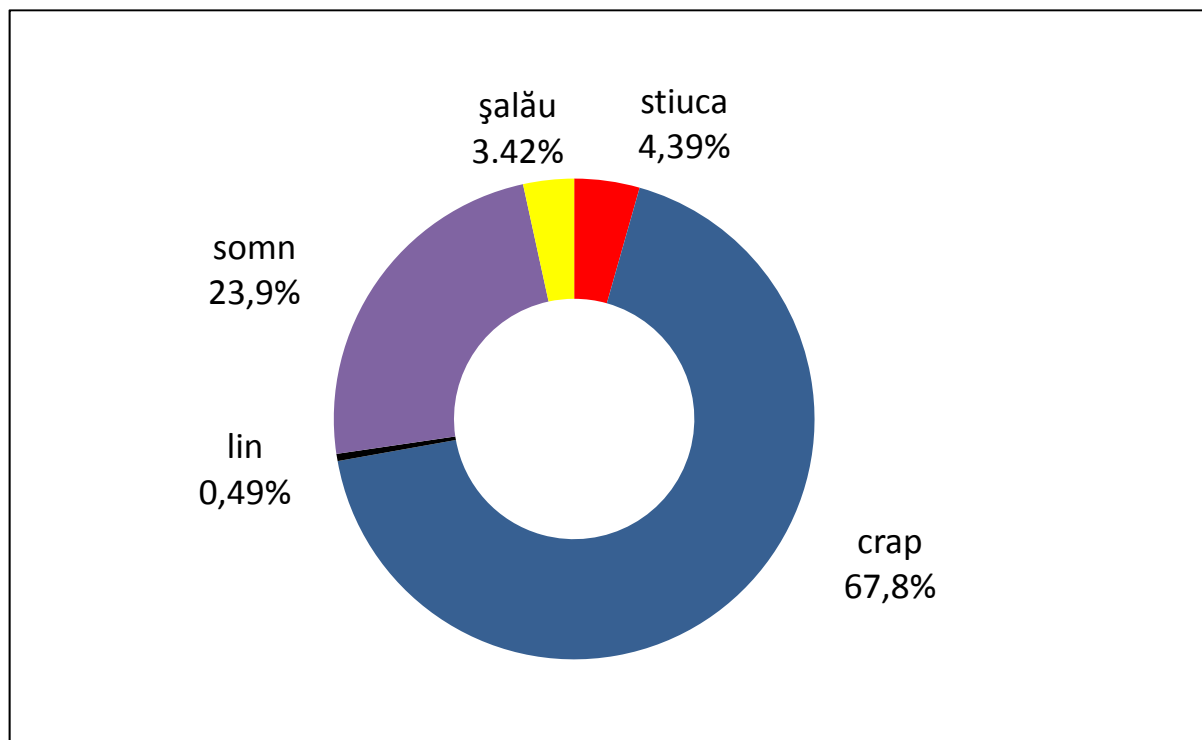

Din punct de vedere ecologic lista speciilor vâdate indică exploatarea, în principal, a biotopului de pădure (*Sus scrofa*, *Cervus elaphus*), dar și a celui de lizieră (*Capreolus capreolus*). Astăzi cerbul nu mai este întâlnit în zonă, arealul de răspândire al acestei specii fiind restrâns la zona carpatică.

Taxon	NR	%
<i>Esox lucius</i> - stiuca	9	4,39
<i>Cyprinus carpio</i> – crap	139	67,8
<i>Tinca tinca</i> – lin	1	0,49
<i>Silurus glanis</i> – somn	49	23,9
<i>Sander lucioperca</i> - salau	7	3,42
Total resturi determimate	205	100
Resturi nedeterminate specific	71	-
Total pești	276	-

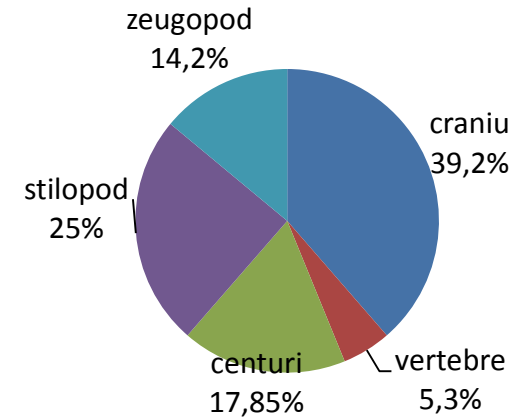
Pescuitul este o ocupație relativ importantă pentru procurarea hranei pentru locuitorii așezării de la Niculițel; resturile de pește reprezintă 30,7% din întregul eșantion.

Cuantificarea resturilor de pește identificate în eșantion.

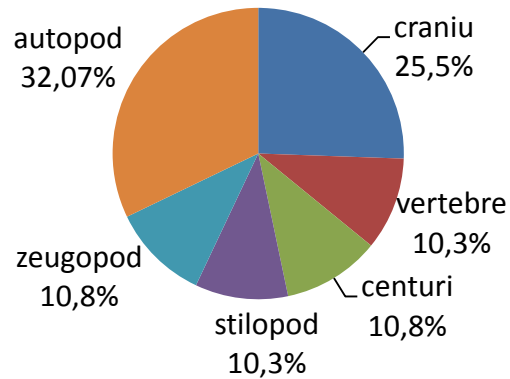

Distribuția resturilor de mamifere domestice pe regiuni anatomiche

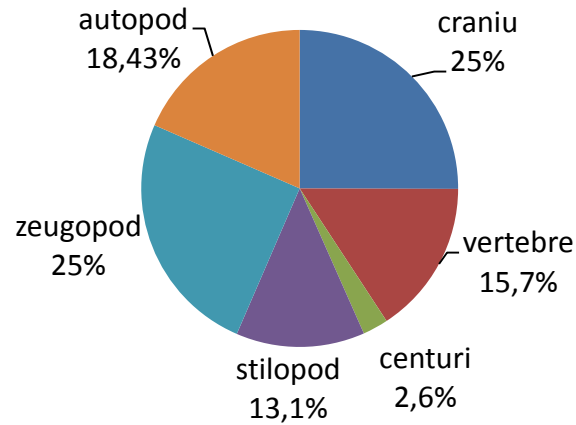
Regiune anatomica	Bos taurus	Ovis aries/ Capra hircus	Sus domesticus	Equus caballus	Canis familiaris
craniu	47	19	13	19	11
vertebre	19	12	0	1	1
centuri	20	2	0	4	5
stilopod	19	10	4	5	7
zeugopod	20	19	3	6	4
autopod	59	14	0	7	0
TOTAL	184	76	20	42	28

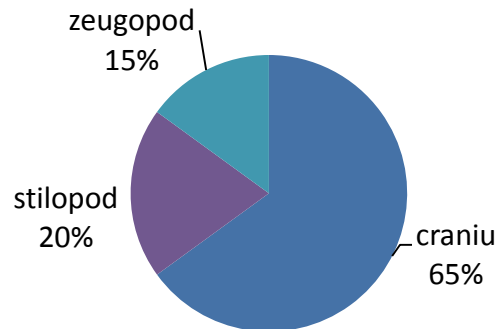
Canis familiaris

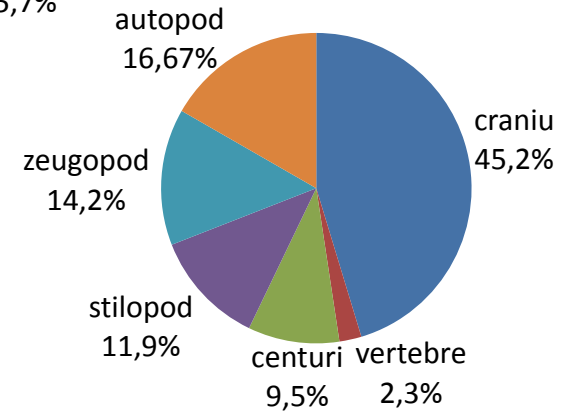
Bos taurus

Ovis/Capra

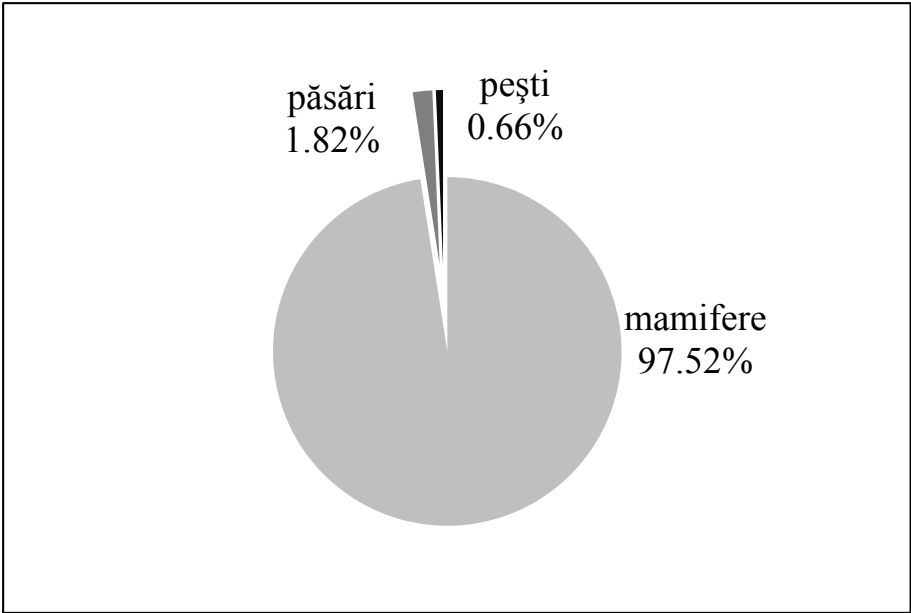

Sus domesticus

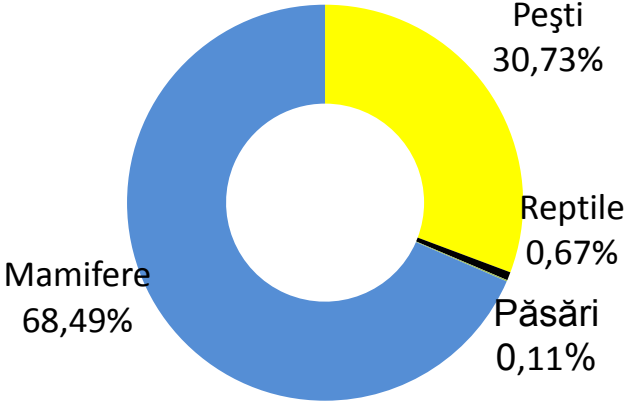
Equus caballus

Comparatie cu esantioanele faunistice de la Niculițel - perioada romană

Esantion perioada romană

Eșantion aparținând culturii Babadag

Cuantificarea resturilor faunistice din esantioanele de la Niculițel - perioada romană

Specie	Esantion 2009 si 2011				Esantion Haimovici 1996			
	NISP	%	MNI	%	NISP	%	MNI	%
<i>Bos taurus</i>	1304	67.71	43	49.43	134	70.9	10	37.03
<i>Ovis aries / Capra hircus</i>	308	15.99	14	16.09	24	12.69	5	18.51
<i>Sus domesticus</i>	182	9.45	12	13.79	13	6.88	4	14.81
<i>Equus caballus</i>	15	0.78	2	2.3	8	4.23	2	7.4
<i>Canis familiaris</i>	17	0.88	3	3.45	-	-	-	-
Total domestic mammals	1826	94.81	74	85.06	179	94.7	21	77.7
<i>Sus scrofa</i>	30	1.56	3	3.45	-	-	-	-
<i>Cervus elaphus</i>	33	1.71	3	3.45	6	3.17	2	7.4
<i>Capreolus capreolus</i>	6	0.31	2	2.3	1	0.53	1	3.7
<i>Lepus europaeus</i>	13	0.68	3	3.45	-	-	-	-
<i>Bos primigenius</i>	18	0.93	2	2.3	1	0.53	1	3.7
<i>Ursus arctos</i>	-	-	-	-	1	0.53	1	3.7
<i>Canis lupus</i>	-	-	-	-	1	0.53	1	3.7
Total wild mammals	100	5.19	13	14.94	10	5.3	6	22.2
Total identified mammals	1926	100	87	100	189	100	27	100
<i>Gallus domesticus</i>	28	-	-	-	1	-	-	-
<i>Anser anser/A. domesticus</i>	4	-	-	-	-	-	-	-
Aves unidentified	4	-	-	-	-	-	-	-
Total birds	36	-	-	-	1	-	-	-
<i>Huso huso</i>	1	-	-	-	-	-	-	-
<i>Acipenser</i> sp.	1	-	-	-	-	-	-	-
<i>Silurus glanis</i>	4	-	-	-	-	-	-	-
<i>Cyprinus carpio</i>	5	-	-	-	2	-	-	-
Teleostei unidentified	2	-	-	-	-	-	-	-
Total fish	13	-	-	-	2	-	-	-

Concluzii

În eșantionul de la Niculițel ponderea resturilor aparținând mamiferelor domestice este 88,4%, indicând faptul că principala sursă de hrană o reprezenta creșterea animalelor.

Resturile de mamifere sălbatice reprezintă 11,59% din totalul mamiferelor identificate; vânătoarea avea o importanță relativ redusă în economia alimentară a acestei așezări.

În cadrul grupului de mamifere domestice domină ca număr de resturi vita, urmată de ovicaprine și apoi cal.

Au fost identificate trei specii de mamifere sălbatice, între acestea dominând cerbul.